

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY

A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

233 085

(11) (B1)

(51) Int. Cl.³ D 06 C 7/00

(61)

(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 01 06 83
(21) (PV 3951-83)

(40) Zveřejněno 17 07 84

(45) Vydáno 01 01 87

(75)

Autor vynálezu HOLŠTEJN LADISLAV ing. CSc.,
MRÁČEK PETR ing., ŠUMPERK

(54) Způsob odstraňování příměsí syntetických vláknitých útvarů ze lněných a pololněných plošných textilií

Vynález se týká způsobu odstraňování nežádoucích příměsí polypropylenových vláknitých útvarů ze lněných a pololněných textilií, a to rezných, bělených nebo barvených. Způsob spočívá v tom, že se lněná nebo pololněná textilie, nejčastěji tkanina vystavuje působení teploty vyšší než je bod tání polypropylenu, nejvýhodněji v rozsahu 160-200 °C po dobu 20-60 s.

Vynález se týká způsobu odstraňování nežádoucích příměsí syntetických vláknitých útvarů, z plošných textilních útvarů obsahujících lněná vlákna, zejména způsobu odstraňování příměsí polypropylenových vláken ze lněných a pololněných tkanin i pletenin.

V současné době se pro svazování lněného stonku do otepí nebo rulonů používá při sklizni lnu kromě konopných motouzů také motouzů vyrobených ze syntetických textilních materiálů, zejména z polypropylenových pásek. V průběhu dalšího zpracování lněného stonku v tírnách dochází často nedopatřením i ke zpracování motouzů z polypropylenových pásek a tak se polypropylenové, případně jiné syntetické vláknité útvary dostávají do lněných přízí a posléze i do plošných textilních útvarů.

U režných nebo bělených lněných tkanin nebo pletenin nejsou tyto nežádoucí polypropylenové vláknité útvary na jejich povrchu matolik zřejmé, aby výrazněji snižovaly kvalitu. Velmi nepříznivě se však tyto nežádoucí příměsi projevují u vybarvených textilií, zejména celolněných tkanin. Vzhledem k tomu, že syntetická vlákna včetně polypropylenových mají jinou barvitelnost než vlákna přírodní, vytvářejí příměsí syntetických vláknitých útvarů na povrchu vybarvených lněných tkanin nežádoucí matově bílé skvrnky, které jsou na vybarvené ploše velmi zřetelné. Kvalita hotových výrobků je tak negativně ovlivněna malým množstvím nežádoucích příměsí, která se do textilního materiálu dostává již při počátečním zpracování lněné suroviny.

Výrobci lněných textilií jsou nuceni při dodávce vybarvených textilií tyto neobarvené skvrny označovat jako vady. Dodávají-li nevybarvené lněné nebo režné tkaniny, dochází k reklamacím odběratelů, kteří tyto nežádoucí příměsi zjistí až po vybarvení textilie, což je nevýhodné zvláště při zahraničním obchodu.

Cílem řešení podle vynálezu je zamezit znehodnocování výrobků z cenné přírodní suroviny malými nežádoucími příměsí syntetických vláknenných útvarů odstraněním těchto příměsí z režných, bělených, případně vybarvených lněných a pololněných plošných útvarů.

Řešení spočívá v tom, že se na lněný nebo pololněný textilní útvar působí teplotou 160°C až 200°C po dobu 20-60 s.

Lněné a pololněné textilie se při běžném technologickém zpracování, tj. hlavně při sušení podrobují účinkům teplot v rozsahu asi $100-150^{\circ}\text{C}$. Tato teplota je však nedostatečná k tomu, aby se například polypropylenová příměs v textilií roztavila. Proto je nutno lněné nebo pololněné textilie, zejména tkaniny a pleteniny vystavit účinku krátkodobého působení vyšších teplot v rozmezí $160-200^{\circ}\text{C}$, při kterém se nežádoucí příměsi roztaví a po ochlazení odpaďávají z povrchu textilie. Tuto úpravu je možno provádět na sušicím stroji a přestože se jedná o technologickou operaci vyžadující ve srovnání s dosavadní technologií vyšší spotřebu energie, je výhodnější zabránit závažnému snížení jakosti lněného a pololněného zboží, zejména ve vztahu k zahraničním odběratelům.

Způsob odstraňování syntetických příměsí ze lněných a pololněných textilních útvarů podrobněji objasňují tyto příklady.

Příklad 1

Režná lněná tkanina obsahující nežádoucí příměsí polypropylenových vláknitých útvarů se na sušicím stroji vystaví působení teploty 195°C po dobu 30 sec. Po této úpravě se textilie běžným způsobem vybarví. Zbytky příměsí nejsou pozorovatelné.

Příklad 2

Vybarvená lněná tkanina s viditelným obsahem nežádoucích příměsí polypropylenových vláknitých útvarů se vystaví působení teploty 195°C po dobu 30 s. Po této úpravě nejsou již zbytky příměsí pozorovatelné.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

Způsob odstraňování příměsí syntetických vláknitých útvarů ze lněných a pololněných plošných textilií vyznačující se tím, že se lněná a/nebo pololněná plošná textilie vystavuje působení teplot 160°C - 200°C po dobu 20-60 s.